

Jaarstukken 2024 en Kadernota 2026-2029

5 juni 2025

Gemeente Borne

Doel

Informeren gemeenteraad

Leeswijzer voor jaarstukken 2024 en kadernota 2026 – 2029:
Blijvend investeren in dé woongemeente van Twente

Agenda:

1. Jaarstukken 2024:

- Jaarverslag;
- Jaarrekening;

2. Kadernota 2026 – 2029

Blijvend investeren in dé woongemeente van Twente

3. Vervolg

Jaarstukken 2024

- Vijf programma's
 - Drie W-vragen
- Zeven paragrafen

Programma Wonen en leven:

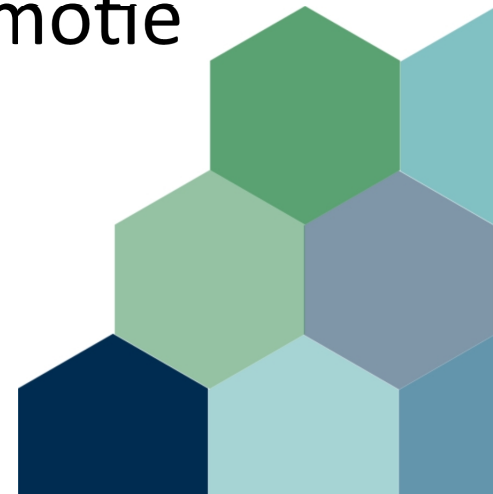
- Inzet op versneld bouwen zoals:
 - a. realisatie 24 flexwoningen Tichelkamp;
 - b. start bouw 44 appartementen de Veste;
 - c. bestemmingsplan de Horsten en Roskamlanden 2 vastgesteld
- F35 gereed binnen bebouwde kom;
- Blijvende inzet op aanleg Vloedbeltverbinding;
- Revitalisering Spanjaardswijk;
- Eerste klimaatadaptieve parkeerplaats.

Programma Duurzame toekomst:

- Duurzaamheid:
 - a. Energieloket;
 - b. duurzaam wonen lening;
 - c. isolatiesubsidie
- Invoering nieuw PMD inzamelingsmethodiek hoogbouw;
- Start innovatie hub Borne
- Onderzoek uitvoeringsorganisatie marketing / promotie

Programma Inclusieve samenleving:

- Start bouw Kindcentrum Borne West;
- Start verbouwing zwembad 't Wooldrik
- Aanbestedingsprocedure Sportcomplex Borne West;
- Zichtbaarheid Sociaal Hus;
- Voorbereiding nieuwe inkoopmodel Jeugd en Wmo
- Doorstart project Borne werkt
- Voldaan aan spreidingswet;

Programma Bestuur en samenleving:

- Start bouw Huis van Borne;
- Geactualiseerde Bibob beleid;
- Aanpak ondermijning: ondermijningsmarkt;
- Communicatievisie en participatieleidraad vastgesteld;
- Kinderburgemeester en democracy.

Programma Financieel gezond:

- Fase 3D de Horsten;
- Start traject ombuigingen.

Paragrafen

- Lokale heffingen
- Financieel weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Jaarrekening

Hoofdstuk 1 Overzicht van baten en lasten

- Toelichting op afwijkingen ten opzichte van actuele begroting.
- Saldo: € 275.000 positief ten opzichte van actuele begroting
€ 2,9 miljoen positief ten opzichte van primaire begroting 2024.
- Verdieping op onderdelen als incidentele baten en lasten, reservemutaties en wet normering topinkomens.

Jaarrekening

Hoofdstuk 2 Balans en toelichting

- Omvang € 132 miljoen;
- Omvang vaste activa gestegen, vlottende activa gedaald (grondexploitaties) ;
- Meer eigen vermogen;
- Kortlopende schulden omgezet in langlopende schulden.

Jaarrekening

Hoofdstuk 3 Begrotingsrechtmatigheid

2^e jaar dat college rechtmatigheidsverantwoording aflegt.
Accountant toetst op getrouwheid hiervan.
Grens: 3% begrotingsomvang

Bestaande uit:

- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- M&O criterium

Resultaatbestemming

- € 275.000 bestemmen conform afspraken
- Omvang risico's gestegen: meer benodigd in algemene reserve en reserve grondexploitatie
- Beoordeling bestemmingsreserves:
Voorziening afval leeg, ruimte creëren voor prijsegalisatie.
Bestemmingsreserve € 1 miljoen storten.
- Verrekenen met reserve beleidsontwikkeling.

Weerstandsratio

Weerstandsvermogen (* € 1.000)	Omvang resultaatbestemming 2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	17.616
Benodigde weerstandscapaciteit	6.500
Weerstandsratio	2,71

Minimaal 1,4 snijvlak voldoende/ruim voldoende)
Ratio > 2: uitstekend

Accountantscontrole

Alles nog onder voorbehoud

Kadernota 2026 – 2029

**Blijvend investeren in dé woongemeente van
Twente**

Kadernota 2026 - 2029

Uitgangspunten:

- Gericht en doordacht blijven bouwen aan onze gemeente
- Geen boven trendmatige lastenverhoging voor inwoners
- Incidenteel investeren om structureel verbeteren;
- Reëel ramen kredieten;
- Kostprijsdekkende tarieven
- Ambtelijke organisatie:
 - a. model (wendbaar, toekomstbestendig en dienstbaar);
 - b. te lang incidenteel gebouwd;
 - c. verder professionaliseren.

Kadernota 2026 - 2029

Centraal financiële opgave a.g.v. ravijnjaar en beginsaldo begroting 2025 – 2028:

Begrotingsopbouw	2026	2027	2028	2029
Primaire begroting 2025-2028	-1.347	-1.844	-1.825	-1.925
Bijstellingen begroting	1.475	1.525	1.497	1.497
Actueel begrotingssaldo 2026-2029	128	-319	-328	-428
Decembercirculaire	7	135	124	302
Restant taakstelling sport (raadsbesluit 27-05-2025)	-111	-21	-21	-21
Vertrekpunt nota Kaderstelling 2026-2029	24	-205	-225	-147

Kadernota 2026 – 2029

Ravijnjaar minder diep dan verwacht

Blijvend investeren om aantrekkelijk te blijven: bouwstenen

Daarom ombuigingsmaatregelen vereist

Kadernota 2026 - 2029

Blijvend investeren leidt tot totaal som van bouwstenen:

Bouwstenen opgenomen in de kadernota	2026	2027	2028	2029
Totaal bouwstenen	-2.553	-1.757	-1.896	-1.476
Incidenteel te dekken	943	425	355	0
Totaal	-1.610	-1.332	-1.541	-1.476

Niet opgenomen bouwstenen (totaal som):

Bouwstenen niet opgenomen in de kadernota	2026	2027	2028	2029
Totaal bouwstenen niet opgenomen	-872	-672	-789	-579
Incidenteel te dekken	420	220	210	-
Totaal	-452	-452	-579	-579

Kadernota 2026 - 2029

Ombuigingsmaatregelen bestaande uit:

- verlagen van de kosten (door anders organiseren);
- verlagen van het kwaliteitsniveau;
- verhogen van de inkomsten of
- stoppen met een taak.

Uitgangspunten:

- Alles is bespreekbaar;
- Geen taakstellingen,

Kadernota 2026 – 2029

Ombuigingen	2026	2027	2028	2029
Ombuigingen opgenomen in de kadernota	1.881	2.095	2.093	2.093
Ombuigingen niet opgenomen in de kadernota	3.458	4.113	3.926	4.455
Totaal	5.339	6.208	6.019	6.548

Overweging: geen of weinig impact op samenleving > opnemen in kadernota.

Daarnaast:

- Toepassing profijtbeginsel leges > kostendekkend maken.
- De totale woonlasten zullen in 2026 met maximaal de inflatie stijgen

Kadernota 2026 - 2029

Totale woonlastendruk niet meer dan trendmatig te laten stijgen.

Onder woonlasten wordt verstaan: het totaal van OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden in een gemiddelde koopwoning.

(pagina 10 van de kadernota)

Kadernota 2026 - 2029

Anders dan vorig jaar:

Financiële uitgangspunten nu in kadernota (i.p.v. bij de programmabegroting)

Ontwikkelingen gemeentefonds:

Voorjaarsnota 2025 Rijk

Meicirculaire niet meegenomen.

Kadernota 2026 - 2029

Investerings (bouwstenen) in de Bornse samenleving
opgenomen in programma's / paragrafen hoofdstuk 5 icm
bijlage A

Incidentele lasten van deze bouwstenen dekken via reserve
beleidsontwikkeling.

Kadernota 2026 – 2029

Op basis van investeringen (bouwstenen), ombuigingsmaatregelen en uitgangspunten financiële uitgangspositie:

Begrotingssaldo voor bouwstenen	2026	2027	2028	2029
Vertrekpunt Nota Kaderstelling 2026-2029	24	-205	-225	-147
Bouwstenen (structureel) opgenomen in kadernota	-1.610	-1.332	-1.541	-1.476
Ombuigingen opgenomen in de kadernota	1.881	2.095	2.093	2.093
Nieuw meerjarenperspectief 2026-2029	295	558	327	470

Reserves

Tabel 8: Weerstandsvermogen		Resultaat- bestemming*	B. 2025	B. 2026	B. 2027	B. 2028	B. 2029
Jr. 2024							
Algemene reserve	5.600	1.300	6.900	6.900	6.900	6.900	6.900
Algemene reserve grex	1.700	500	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
Tussentijdse besluitvorming			-2.037				
Incidentele middelen kadernota				-1.723			
Saldo kadernota				295	558	327	470
Reserve beleidsontwikkeling:	11.524	-3.008	6.479	5.051	5.609	5.936	6.406
Weerstandscapaciteit	18.824		15.579	14.151	14.709	15.036	15.506
Benodigde weerstandscapaciteit	6.500		6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
Norm	1,4		1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Ratio	2,9		2,4	2,2	2,3	2,3	2,4

**het weerstandsvermogen in de resultaatbestemming is onder voorbehoud van de uitkomsten van de accountantscontrole.*

Vervolg Kadernota 2026 - 2029

- Technische informatiemarkt 12 juni as.
- Beeldvormende raadscommissie 19 juni as.
- Oordeelsvormende raadscommissie 24 juni as.
- Besluitvorming gemeenteraad 8 juli as.

Meicirculaire gemeenteraad afzonderlijk informeren

Kadernota en aangenomen amendementen uitgangspunt
programmabegroting 2026 – 2029

The background is a collage of several outdoor photographs. In the foreground, a young boy with blonde hair sits on a wooden fence, wearing a grey t-shirt with a graphic and blue shorts. To his left, a green cushion with the words 'happy day' is visible. The background features various trees, including a prominent red-leafed tree, and a house. The entire image is overlaid with a pattern of semi-transparent hexagons in shades of green and blue. The word 'Einde' is written in white in the upper right area.

Einde